

Sijoittaisinko indeksilainaan, rahastoon tai sijoitussidonnaiseen vakuutukseen

Rahamuseo 10.5.2011

- Yleiskatsaus sijoituskohteiden valikoimaan
- Sijoitustuotteiden keskeisiä ominaisuuksia
 - Tuoton muodostuminen
 - Riskit
 - Kulut ja palkkiot
 - Likviditeetti
- Sijoitustuotteen valinta
- Mistä tietoa eri sijoitustuotteista

Osakkeet

Korot

Hyödykkeet

Valuutat

Sijoitusrahastot

- Direktiivin mukaiset
- Muut, vaihtoehtoiset
- ETF:t (listatut rahastot)

Strukturoidut jvk:t ja strukturoidut talletukset

- Indeksilainat
- Sertifikaatit
- sijoitustalletukset

Sijoitussidonnaiset vakuutukset

- Sijoitusvakuutus
- Kapitalisaatiosopimus

Rahastojen rahastot

Osakerahastot

Yhdistelmärahastot

Korkorahastot

valuutat

Osakkeet

Korot

indeksit

hyödykkeet

Takuurahastot

Hedge-rahastot

Hyödykerahastot

ETF:t

Indeksilainat

Sertifikaatit

Sijoitustalletukset

Osakkeet

Hyödykkeet

Valuutat

Korot

Indeksit

Eläkevakuutus

Sijoitusvakuutus

Kapitalisaatiosopimus

Korkoperusteinen

Sijoitussidonnainen

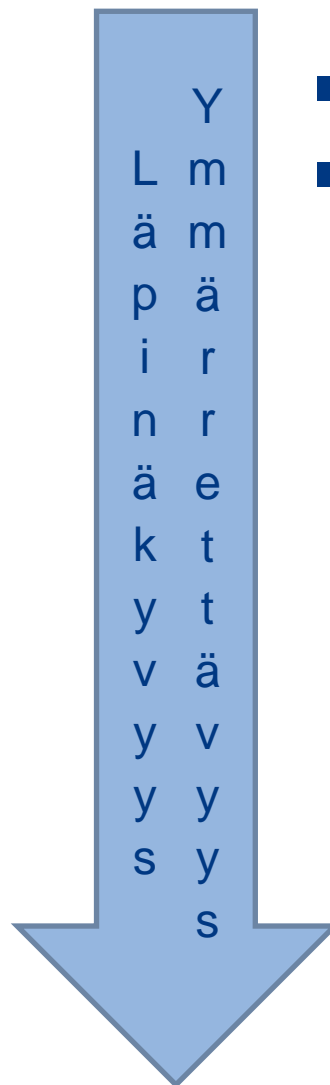
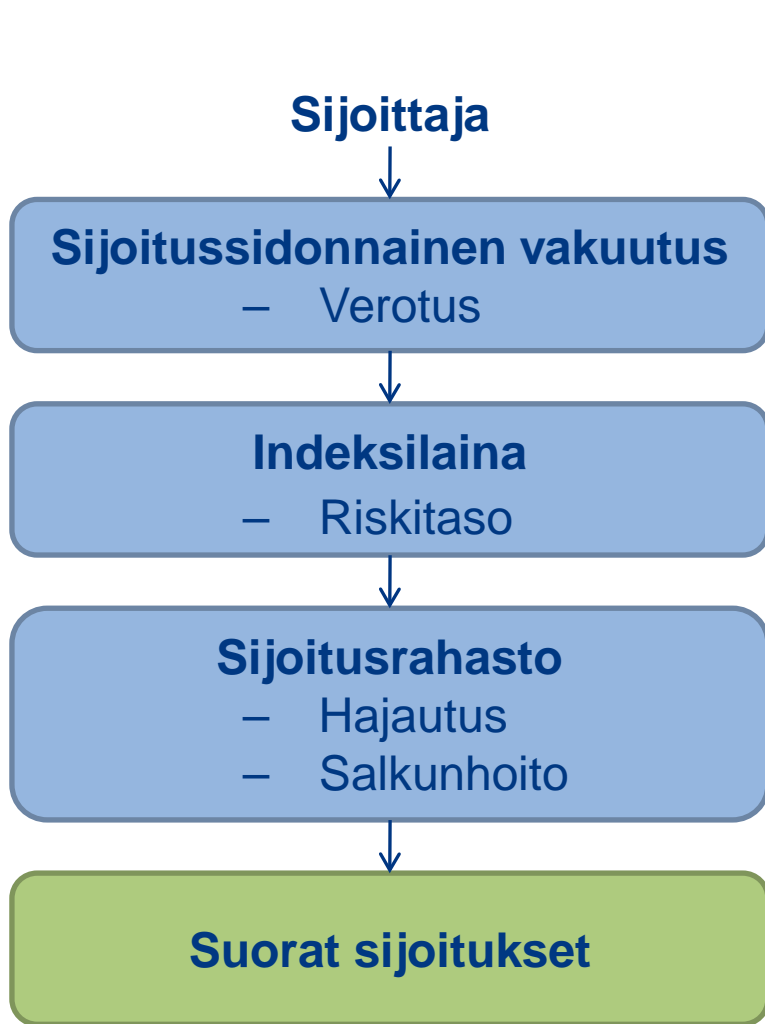
**Osakkeet
Sijoitusrahastot
Sijoituskorit**

Sijoitustuote on valmiiksi paketoitu kokonaisuus, johon on yhdistetty useampi erillinen sijoitus tai palvelu

- Tavoitteena on esimerkiksi:
 - Sijoitusten hajauttaminen
 - Riskien rajaaminen
 - Ammattiosaamisen tarjoaminen (omaisuudenhoito)
 - Markkinoille pääsy

=> Valmiita, monistettuja ratkaisuja sijoittajille erilaisiin tarpeisiin ja tavoitteisiin

- Tuotteen ehdot
- Keskeiset ominaisuudet
 - Tuoton muodostuminen ja tuotto-odotus
 - Riskit
 - Kulut
 - Rahaksi muutettavuus

- Sijoitusrahasto
 - Sijoitusrahaston varat sijoitetaan rahaston säännöissä kuvatulla tavalla (hajautus)
 - Sijoitustoiminnan tavoitteet ja sijoituspolitiikka eli rahaston sijoitustoiminnassa käyttämät sijoituskohteet, sijoitusrajoitukset ja sijoitusstrategiat kuvataan rahaston säännöissä
 - Sijoitusrahaston sääntöjä voidaan muuttaa
 - Sijoituspäätökset rahastossa tekee salkunhoitaja
 - Sijoitusrahaston tuotto/tappio muodostuu sen noudattaman sijoitustoiminnan tuotoista/tappioista

■ Indeksilaina

- Lainan tuotto on sidottu lainan kohde-etuudeksi nimetyn indeksin, osakekorin tms. kohde-etuuden arvon kehitykseen lainaehdoissa tarkemmin kuvatun laskentamallin mukaisesti
- Esim. lainaehdoissa on määrätty tuottokerroin (osallistumisaste) sekä arvostuspäivät, joiden perusteella lainan tuottokehitys määritellään
- Lisäksi paljon erityyppisiä laskentamalleja, joissa tuottoa on rajattu jollakin tavalla suoraan kohde-etuussijoitukseen verrattuna
- Lainan kohde-etuutta ei pääsääntöisesti muuteta laina-aikana

- Sijoitussidonnainen vakuutus
 - Vakuutuksen tuotto määräytyy **vakuutuksenottajan valitsemien** kohteiden esim. sijoitusrahastojen arvonkehityksen perusteella (vakuutuksenottaja ei omista kohde-etuuksia!)
 - Vakuutustapahtuma: henkilö elää tietyssä ennalta määrättyä hetkenä, ellei → vakuutustapahtuma ei toteudu, eikä vakuutussummaa makseta (ellei vakuutukseen ole liitetty kuolemanvaraturvaa)!

- Riski ja tuotto kulkevat aina käsi kädessä
 - Korkeammalla riskillä parempaa tuottoa
 - Riskit usein erityyppisiä sijoitustuotteesta riippuen
 - Riskitöntä sijoitusta ei ole !
- Hajauttaminen on ainoa ”ilmainen lounas” sijoittajalle
 - Sijoituskohteiden lukumäärä, eri omaisuusluokat, ajallinen hajautus, vastapuolet

- Rahaston riskit riippuvat tavoitteesta ja sijoitusstrategiasta
 - Sijoituskohteiden luonne, johdannaisten käyttö, vipukerroin, riskiluokka, suositeltava sijoitushorisontti
 - Perehdyttävä rahaston tuotto-riskiprofiiliin sekä rahastoon erityisesti liittyviin riskeihin (Avaintietoesite)
- Indeksilainassa kohde-etuuden epäedullisen kehityksen lisäksi riskinä myös tuoton rajaaminen
- Sijoitussidonnaisen vakuutuksen riskit riippuvat valituista sijoituskohteista

- Indeksilainoissa nimellispääoma maksetaan takaisin
 - Riskinä liikkeeseenlaskijan maksukyky
- Takuurahastoissa pääomaa suojataan sijoituspolitiikalla ja johdannaissopimuksilla tai takauksella
- Strukturoidut talletukset ovat talletussuojan piirissä
- Tietyissä strukturoiduissa tuotteissa nimellispääoma voidaan menettää osittain tai kokonaan
- Sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa vakuutussäästöön kohdistuu riski sijoituskohteiden kehityksestä

Sijoitustuotteiden kulut ja palkkiot

	Sijoitusrahasto	Indeksilaina	Sijoitussidonnainen vakuutus
Kertapalkkio	Merkintä- ja lunastuspalkkio	Merkintäpalkkio Strukturointikustannus Emissiokurssin ylikurssi	Liikekulut (esim. maksupalkkio, kuormituspalkkio, perustamiskulu jne.)
Vuotuinen kulu	Kiinteä hallinnointipalkkio Säilytysyhteisöpalkkio Mahd. tuotto-sidonnainen palkkio	Säilytyskulut	Hoitopalkkio
Muut esim. tapahtumakohtaiset sijoitetusta pääomasta vähennettävät kulut	Rahaston kaupankäyntikulut	Mahdolliset kaupankäyntikulut (myytäessä laina ennen juoksuajan loppua)	Takaisinostokulut (pääoman enneaikainen nosto) Mahd. kuolemanvaraturvan maksut

- Rahastot
 - Lunastukset päivittäin, rahasto-osuuden arvoon
 - Erikoissijoitusrahastoissa kuukausittain/neljännesvuosittain
- Indeksilainat
 - Lainojen juoksuajat pääsääntöisesti 3–5 vuotta
 - Liikkeeseenlaskija voi antaa takaisinostohinnan
- Sijoitussidonnaiset vakuutukset
 - Sidottua, pitkäjänteistä säästämistä
 - Säästö- ja sijoitusvakuutuksissa yleensä takaisinosto-oikeus (takaisinostoarvoon)

Miten siis valitsen sijoitukseni?

- Omat sijoitustavoitteet ja rahankäyttöä koskevat suunnitelmat
- Riskinkantokykyni
 - Realistinen tuotto-odotus
 - Kulujen ja palkkioiden huomioiminen
- Sijoitushorisonttini – entä jos tulee tarve muuttaa sijoitus rahaksi?
- Omien sijoituskohteiden kokonaisuus
 - riittävä hajautus
- Jos et ymmärrä tuotetta tai siihen liittyviä ominaisuuksia – älä osta!

- Lain edellyttämät esitteet:
- **Sijoitusrahasto**
 - Yksinkertaistettu rahastoesite (Avaintietoesite, siirtymäaika 1.7.2011-1.7.2012)
 - Varsinainen rahastoesite
 - Sijoitusrahaston säännöt
- **Indeksilaina**
 - Ohjelmaesite
 - Lainakohtaiset ehdot
- **Sijoitussidonnainen vakuutus**
 - Vakuutusehdot
- Huomaa markkinointimateriaalin ja tiedonantovelvollisuuden välinen ero!
 - Sijoitusrahastojen kuukausikatsaukset ja yleiset sijoitussuosituksset ovat markkinointimateriaalia

Avaintietoosite

Tämä asiakirja sisältää sijoittajalle annettavat avaintiedot rahastosta. Se ei ole markkinointiaineistoa. Avaintiedot on annettava lakisääteisesti, jotta sijoittaja ymmärtäisi rahaston luonteen ja siihen liittyvät sijoitusriskit. Asiakirjaan tutustumista suositellaan, jotta sijoittaja voisi tehdä sijoituspäätöksensä tietoon perustuen.

Sijoitusrahasto 123, osuussarjat A ja B (ISIN-koodi: 4321)

Tätä rahastoa hallinnoi ABC Rahastoyhtiö Oy, joka kuuluu XYZ-konserniin

Tavoitteet ja sijoituspolitiikka

Rahaston tavoitteiden ja sijoituspolitiikan kuvaus selkeällä kielellä (ei suositella kopioitavan rahasto-esitteestä).

Tuotteen keskeiset ominaisuudet, jotka tyypillisen sijoittajan olisi syytä tietää:

- Rahaston pääasialliset sijoituskohteet
- Kuinka usein osuuksia voi merkitä ja lunastaa
- Onko rahaston sijoitustoimintaa rajattu toimialan, maantieteellisen alueen tai muun omaisuusluokan erityispiirteen perusteella
- Rahaston mahdollinen vertailuindeksi sekä kuvaus, sijoittaako rahasto aktiivisesti vai passiivisesti
- Jaetaanko rahaston sijoituskohteiden tuotot osuudenomistajille vai sijoitetaanko ne takaisin rahastoon

Muita mahdollisesti oleellisia tietoja, kuten:

- Minkä tyypisiin velkakirjoihin rahasto sijoittaa
- Tiedot mahdollisista ennalta määräytyistä maksumuutoksista, joita sijoittaja tulee saamaan, sekä tuoton/arvon kehitykseen odotettavasti vaikuttavista tekijöistä
- Perustuuko sijoituskohteiden valinta niiden kasvuun, arvostukseen tai osinkotuottoon
- Suojaako rahasto sijoituksiaan aktiivisesti, pyrkikö se hyödyntämään hintaeroja eri markkinoiden välillä (arbitraasi) tai käyttäkö se velkavipua, ja miten nämä tekijät voivat vaikuttaa rahaston tuottoon
- Huomautus, jos sijoitussalkkuun liittyvillä pankkäyntikuluilla on merkittävä vaikutus tuottoon
- Suositeltu vähimmäissijoitusaika

Riski–tuottoprofiili

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Sanallinen selvitys kuvaajasta ja sen tärkeimmistä rajoituksista:

- Historiallisten tietojen perusteella ei välttämättä voi muodostaa luotettavia oletuksia tulevaisuudesta
- Riskiluokka ei välttämättä säily muuttumattomana, vaan se voi vaihdella ajan myötä
- Alinkaan luokka ei ole täysin riskitön
- Miksi rahasto on sijoitettu riskiluokkaansa
- Mahdollisen pääomaturvan tai -suojan luonnetta, ajankohtaa ja laajuutta koskevat tiedot

Sanallinen selvitys rahaston kannalta olennaisista riskeistä, joita kuvaaja ei ota huomioon riittävällä tavalla:

- Luottoriski, jos merkittävä määrä sijoituksista tehdään velkapapereihin
- Likviditeettiriski, jos merkittävä määrä sijoituksista tehdään rahoitusvälineisiin, joiden likviditeetti voi olla heikko
- Vastapuoliriski, jos rahastolla on kolmannen osapuolen takaus tai jos sen sijoitukset perustuvat olennaisessa määrin yhden vastapuolen kanssa tehtyihin sopimuksiin
- Operatiiviset riskit ml. varojen säilyttäminen
- Rahoitustekniikkojen, kuten johdannaissopimusten, vaikutus

Rahaston kulut

Sijoittajan maksamia kuluja käytetään rahaston toimintakustannusten, kuten markkinointi- ja jakelukustannusten, maksamiseen. Nämä kulut vähentävät sijoituksen mahdollista tuottoa.

Rahasto-osuuksien merkitsemiseen ja lunastamiseen liittyvät palkkiot	
Merkintäpalkkio	<input type="text"/> %
Lunastuspalkkio	<input type="text"/> %
Nämä ovat palkkioiden enimmäismäärät, jotka sijoituksesta voidaan veloittaa kuluina merkinnän ja lunastuksen yhteydessä.	
Rahastosta vuoden aikana veloittavat maksut	
Juoksevat kulut	<input type="text"/> %
Rahastosta erityisissä tilanteissa veloittavat maksut	
Tuottosidonnainen palkkio	<input type="text"/> % vuodessa siitä osasta tuottoa, joka ylittää näihin palkkioihin sovellettavan vertailutuoton [vertailukohteen nimi]. Edellisen vuoden tuottosidonnainen palkkio prosenttiosuutena.

Merkintäpalkkio ja **lunastuspalkkio** on ilmoitettu enimmäismäärinä. Tarkempia tietoja voi selvittää esimerkiksi kulloinkin voimassa olevasta hinnastosta, rahastoa hallinnoivasta rahastoyhtiöstä tai rahastoyhtiön asiamieheltä.

Esitetyt **juoksevat kulut** perustuvat päättyneenä vuonna perittyihin kuluihin. Niiden määrä voi vaihdella vuodesta toiseen. Se ei sisällä:

- Tuottosidonnaisia palkkioita
- Rahaston maksamia kaupankäyntikuluja paitsi toisen rahaston osuuksien ostamisesta tai myymisestä maksetut merkintä- ja lunastuspalkkiot

Lisätietoja kuluista on esitetty rahastoesitteen [sivuilla x-x / osassa x]. Rahastoesite on saatavissa osoitteesta www.rahasto/rahastoesite.

Aiempi tuotto- tai arvonkehitys

Kuvion lisäksi on esitettävä näkyvästi seuraavat ilmoitukset:

- Historiallinen tuotto ei ole tae tulevasta
- Mitkä kulut on otettu huomioon tai jätetty ottamatta huomioon
- Vuosi, jolloin rahasto on aloittanut toimintansa
- Aiemman tuotto- tai arvonkehityksen laskentavaluutta

Käytännön tiedot

- Säilytysyhteisön nimi
- Mistä ja miten rahastosta voi hankkia lisätietoja (rahastoesite, raportit ja tilinpäätös)
- Mistä ja miten voi hankkia muita käytännön tietoja (esimerkiksi tuoreimman osuuden arvon)
- Maininta siitä, että rahaston kotivaltion verolainsäädäntö voi vaikuttaa sijoittajan henkilökohtaiseen verotukseen
- Seuraava ilmoitus: "[Sijoitus- tai rahastoyhtiön nimi] voidaan saattaa vastuuseen vain sillä perusteella, että tämä asiakirja sisältää harhaanjohtavia tai epätarkkoja tietoja, jotka ovat ristiriidassa rahastoesitteen kanssa."
- Erityisiä tietoja sateenvarjorahastoista (esimerkiksi oikeudesta vaihtaa alarahastojen osuuksia toisen alarahaston osuuksiin)
- Tietoja muista mahdollisista osuusluokista (sijoittajan avaintiedot saattavat perustua edustavaan osuusluokkaan)

Rahaston säännöt on vahvistettu [vahvistamispäivämäärä] Suomessa ja sitä valvoo Finanssivalvonta.

"[Rahastoyhtiön nimi]:lle on myönnetty toimilupa [jäsenvaltion nimi]:ssa, ja sitä valvoo [toimivaltaisen viranomaisen nimi]."

Tämä avaintieto- ja rahastoesite on voimassa [voimaantulopäivä] alkaen.

■ Yleistä tuoteinformaatiota

- Vakuutus- ja rahoitusneuvonta Fine
 - **Säästö- ja sijoitusvakuutusten valintaopas (2008)**
 - **PS-Säästäminen (2010)**
 - **Eläkesäästäminen (2011)**
- Pörssisäätiö
 - **Sijoitusrahasto-opas**
 - **Mitä arvopapereista pitäisi tietää**
- Finanssivalvonta
 - **Säästäjälle, sijoittajalle ja vakuutuksenottajalle (internetsivut)**
- Suomen Sijoitustutkimus
 - **Rahastoraportti** (julkaisija Finanssialan keskusliitto)

Kiitos!

Paula Kirppu

Markkinavalvoja

paula.kirppu@finanssivalvonta.fi

puh. 010 831 5338

www.finanssivalvonta.fi